

Processus iudiciarius panormitani

Johannes <Urbach>

Parisius, Millesimo quinge[n]tesimo octauo

Forma remissione littere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70756)

C Forma remissionis littere.

Honorabili viro. M. iudici tali salutem in dño
mandatū vestrū mihi iniunctū p suscipiēdo
et exequēdo effectu: testes quostalis ī causa tali co
rā me pducere voluit: vel testes michi p talē nomi
natos citauit: et ab eis per talē actorē vel tales eius
procuratorē in presentia talis rei v' talis pcurato
ris sui in pena contumacie. rei p me ad hoc citati r
non comparentis pductis iuramētū iuxta morē q
ipsi oēs et singuli tactis sanctis euangelijs recepti
prestiterūt ipsoq sup articulis actoris secundū in
terrogatoria ipsius rei mihi cōmissa cuz diligentia
quam potui examinare curavi quorū depositiones
per talē notariū in scriptis redactas sub sigilli mei
impressione inclusas vna cū articulis interrogato
ris citationibus / ptestatiōibus / testiū iuramentis
et alijs corāz me in negotio huiusmodi actis factis
et productis p latozem presentium quem ad hoc d
vtriusqz partis consensu tanq ydoneuz r fidelē du
xi assumendum vobis remitto. Aliquādo additur
illa clausula: et ptibus talem terminuz in quo se co
ram vobis representare per se vel per pcuratorē te
neantur assignari Et quod in forma dicit de testiū
iuramētis. ideo posui qz iuramēta huiusmodi sūt
in actis scribenda vt tactū est supra / vnde nō suffi
ceret ponere in attestacionibus sic talis testis iura
tus dixit &c. quia ista assertio seu narratio est de pre
teritis / nec per eā apparet de presentia iudicis vel
partis contra quaz pro ducitur / nec dies prestiti iu
ramenti. de quibus omnibus constare debet de te
sti. c. ij. de proba. c. quoni ā: ita dixit Jo. an. in addi.
spe. de testi. §. sequitur. Si tamē scriptum reperitur

67

In actis testem coram iudice iurasse partibus p̄sen-
tibus: bene p̄sumit iurasse ut debuit scilicet cum ta-
ctura euāgelioꝝ ut etiam dixi supra ⁊ plene p. Jo.
an. in loco statū allegato: si nō appareat testē iuras-
se hoc nō p̄sumit. ¶ **Additio.** ¶ S; hic posset q̄ri
an valeat detū testis si primo deponat postea iuret
bal. in. l. i. iurandi. C. de testi. dicit q̄ si iuramentū
est connexum hoc est incontinenti prestitum valet si
vero ex interuallo nō valet. Et debet testis recipi et
venire expensis p̄ducētis: ut i. c. statutus. §. penul.
de rescrip. li. vi. nec pars alia p̄ eo q̄ dat interroga-
toria tenet ad illas p̄tribuere. Et tenet producens
illas ministrare testi. anteq̄ iter arripiat ad eūdem
⁊ q̄o nō habet ratio illar̄ expensar̄ quas testis do-
mi facturū erat ⁊ q̄o soluat etiā expensas p̄ ve-
ctura equor̄ si conditio persone testis hoc requirat
etiam si testis habet p̄p̄riū equū. tractat Jo. an. in
addi. spe. de testi. §. sequitur. Utrū autē valeat depo-
sicio testis factā post terminū datū ad p̄bādū p̄ducē-
dū ⁊ recipiēdū testes no. in spec. §. priori. alle. x. isq̄
cui ⁊c. ⁊ ibi late p̄ io. an. in addi. spe. Finalit. placet
distictio guil. ibi posita primo ⁊ scdo mēbris: saluo
eo q̄d no. i. sp. de dila. §. i. x. illud q̄q̄ i. sine. Postq̄
sic p̄ducti ⁊ examinati testes sunt. si hoc tactū ē in
p̄ma dilatiōe ⁊ sufficiēs ē facta p̄ductio. p̄cedit ad
publicatiōez attestatiōnū. si nō est sufficiēs ⁊ p̄du-
cēs petit scdaz vel tertiā dilatiōē. si iusta cā subest
dabit cū cause cognitiōe scda vel t̄tia dilatiō: ut s̄ di-
ctū est ⁊ no. de dila. c. ij. de test. i. causis cuz similib⁹
Quarta dilatiō nō dabit nisi cū q̄daz solēnitare le-
gali de q̄ ⁊ q̄lis fit illa solēnitare. vide i. c. ultra t̄riam
de test. ⁊ ibi plene. De publicatiōe attestatiōnū Ru-
liiij.

Testibus sic pductis et examinatis partes renūciēt
productioni et postulent attestatiōes publicari vel
saltē pars pducēs id perat. Iudex ergo volēs atte
stationes publicare vocabit ptes qz eis absentib⁹
et nō vocatis nō d3 apire. de re iud. c. i. Et maxie ha
bet vocare illā q̄ quā sunt pducte: vt si vellent possit
aliquid in apertione ptestari. Partib⁹ ergo sic vo
catis et pntibus vel altera p contumaciam absente
pcedit iudex ad publicationē isto modo qz p̄cipiet
notario q̄ legat coram se et partibus publice in iu
dicio dicta testium vel ipsemet legat. et si sūt multe
vel plix sufficit vn⁹ legere p oibus. quo facto iu
dex dicit iste sunt attestatiōes in causa tali habentis
eas publicatas vel p publicatis de q̄ in spe. de testi
s. satis vtiliter in prin. dicit tñ Jo. an. in addi. ibi
dem de facto seruari q̄ legit aliqd de vna attesta
tionū in p̄cipio et de vna in p̄gressu et de vna i fi.
satis tñ est iudicē p̄nūciare illas p publicatis ha
beri et ita cōiter in p̄tribus istis seruatur. et oīa ista
p tabellionē redigūtur i actis isto mō Forma actu
um in actis signandoz. Hu. Anno die mēse talib⁹
et. Talis actor vel talis eius pcurator p vna: et ta
lis reus vel pcurator ipsius parte ex altera ad pu
blicādū vel publicari faciendū et audiendū dicta te
stium pro pte ipsius actoris citati comparuerūt corā
p̄dicto dño iudice sedente p tribunali et testibus p
ducendis renūciarunt ac dicta testium predictoruz
publicari consenserunt et expresse postulauerunt/
ac copiam ipsarum sibi fieri et decerni attestatiōnū
h̄mōi petierunt predictus autem reus terminū ad
dicendum contra personas et dicta testium competē
tem sibi petijt assignari. prefatus ergo dominus ius

dec attestaciones hñioi vel partes talē ipsaruz atte-
 stationū publice coram se legi fecit quo facto ipsas
 attestaciones voluit ꝛ pnūciauit pro aptis ꝛ publi-
 catis haberi et copiam ipsīs partibus vel earū ꝛcu-
 ratoribus hec petētibus fieri et dari decreuit : et ta-
 li reo vel eius ꝛcuratori talē diē ad dicēdū vꝛ obū-
 ciendū in psonas et dicta testiū pro termino assigna-
 uit. *Alia forma. Ru. Vel sic breuiter. Lecter publi-
 care sunt he attestaciones in pñtia partiū vel earū
 ꝛcuratorū consentientiū ꝛ publicationē fieri petē-
 tium. vel in presentia talis actoris seu sui ꝛcura-
 toris publicationē fieri postulantis in penam con-
 tumacie talis rei ad hoc citati minime cōparentis.
 Anno die tali. Et est notandū qꝫ in renunciatiōe ta-
 li habeatur ista cautela qꝫ scz fiat renunciatio soluz
 ꝛductioni testium non ꝛbationi in genere/ qz tūc
 nō possent produci instrumenta que alias product
 possent vsqꝫ ad conclusionē cause de si. instru. cum
 dilectus Item qꝫ vna partiū nō renūciat nisi ꝛ alia
 renūciat de quo in spe. de testi. §. vlt. ꝛ. itē notādus
 ꝛ. ꝛ. si. ꝛ abbatē de testi. in. c. de testibꝫ: qz alia ꝛ
 que nō renūciasset posset ꝛducere testes añ publi-
 cationē et talis renūciatio admittit facultatē ꝛdu-
 cendi testes sup eodē articulo. de quo plene in. c. cū
 venisset de testi. Attestatiōibus publicatis solz sup
 eis disputari: vt dicit i. c. i. causis de testi. De repro-
 batiōe testiū ꝛ dictoz suoz. Ru. Testes ꝛo qñqꝫ re-
 ꝛbari pñt. Et an hoc liceat vel qñ post publicatio-
 nē hētur in. c. pñtiū de testi. li. vi. Impugnā etiam
 vt alias dixi facte ꝛ testes ꝛbatiōes rōe dictoz eos-
 rū testiū *Alideamꝫ de pño ratiōe psonaz repellunt
 testes seu reprobantur aliqui ꝛpter crimen/ aliqui**

prop̄t̄ suspitionē aliq̄i pp̄t̄ defectū. Prop̄t̄ crī-
mē vt qz est latro raptor piurus. infamis: vel alias
criminosus. d̄ tes. c. testimoniū 7. c. sicut nobis. c. cū si-
milib⁹. Prop̄t̄ suspitionē: vt qz est p̄r̄ v̄l̄ p̄sanguine⁹
vel soci⁹: familiaris: affinis: piur: vassallus: libert⁹
v̄ditor v̄l̄ fidelissor ei⁹ q̄ eū producit de quo. iij. q.
iij. §. itē testiū d̄ tes. insup 7. c. cū nūci⁹. et. c. i. lris et
plene i spe. de test. §. i. Prop̄t̄ defectū pōt̄ poni exē-
plū vt i impubere. de quo tñ in spe. de test. §. i. item
excipit scz qz ē impubes vel furiosus vel iudeus de
testi. iudei 7. c. l3. ¶ **Aditio.** An autē fact⁹ pubes
possit testificare de his que vidit in etate pupillari.
glo. in. l. iij. super verbo impubes. ff. de testi. tenet q̄
sic. quā tamē limita: nisi factus pubes veller testi-
ficari de his q̄ vidit tēpore quo non erat voli capax
seu discretionē nō habebat. tenet dy. i. l. excipiūtur
ff. ad silleciabal. in dicta. l. iij. 7 pro istozū opi. est gl.
singularis in. c. relati xxxvij. dis. Et generalit̄ req̄-
runt̄ in testib⁹ septē q̄ his versibus ponunt̄. Condi-
tio / sexus / etas / discretio / fama. Et fortuna fides in
testibus ista req̄res. Istos versus ponit glo. in. c. ij.
de tes. glo. ij. 7 insup gl. allegat ad singulas p̄cordā-
tias. Iudex ergo facta publicatione assignabit p̄ti-
bus terminū infra quē recipient copiam attestatio-
num quia copiam facere tenetur iudex de probati.
quoniam contra / et originalia debet iudex v̄l̄ tabel-
lio apud se retinere. vt ibi notatur. de iude copia ha-
bita per partes iudex dabit aliquē terminum reo
infra quē testes actoris si potest repellit. 7 post istū
terminum non audietur reprobatio. de proba. licz
de quo etiam in specu. de testi. §. publicatis. **Quan-**
do tamen aute publicationem attestatioꝝ testes

reprobantur et repelluntur de quo videlicet an ex-
ceptio contra testes pponi debeat et probari an pu-
blicationem attestacionum: vel an post fieri potest
magna est diversitas inter doc. tenetur tamē cōclu-
sive q̄ exceptio legitima que opponit cōtra testes
semp a principio sit faciēda: et iudex nō recipiens
grauaretur sic esset loc⁹ appellacioni. Sed an recipe-
re debet statim p̄bationem sup tali exceptione vel
hoc differre vsq̄ post publicacionē stat i arbitrio iu-
dicis ab isto excipiuntur tres casus de quib⁹ in ca.
ex pte ade de testi. in glo. huiusmodi et super ea. Et
iudex i tali arbitracione dz aduertere plura videli-
cet an illud de quo excipitur habeat eandem equita-
tem cū predictis casibus exceptis / vt sic ex eadem
equitate p̄bationes prius recipiat. Item an sit pu-
blicum quod excipitur. Item an habeat p̄bationes
Item an sit presumpcio contra excipientē q̄ faciat
hoc causa differendi: et secundū hñoi et alias diuer-
sas circumstantias facti videbit iudex an expediat
pri⁹ recipere testes reprobatorios vl nō. In dubio
tamen differat reprobatio de quo i ca. ex pte supra
alle. ibi p̄ io. an. sup predicta glo. et ita est i arbitrio
rei opponere exceptionem contra testes a principio
vel illā differre ad tempus disputacionuz dūmodo
de hoc ante p̄testetur iuxta dispositionez ca. presen-
tium de testi. Sed in arbitrio iudicis est regularit̄
probationes huiusmodi exceptionū statim recipere
vel ipsas in tēpus predictū differre / dūmodo attrē-
tis facti circūstātijs bene arbitretur. Et dicitur re-
gulariter qz in tribus casibus probationes statim
admittūtur vt. s. parat. Et si post reprobacionē te-
stium reprobatoriorū iducunt testes reprobatorij isti

testes reproborū possunt p testes alios reproba-
ri sed vltorius non admittit̄ reprobatio: vt est cas⁹
in. c. licet. iij. de testi. ⁊ de hoc datur versus. In testē
testis in hūc sed nō datur vltra. Et in excep. contra
testes quando reproban̄ pretextu criminis debet
fieri specificatio criminis contra cuiuslibet psonaz
vt in. c. presentium de testi. li. vi. Exceptio tamē be-
ne admittit̄ sine tali specificatione. ⁊ tūc debet fieri
specificatio ante testium receptionez vt ibi super
glo. notat̄. de qua specificatione intelligat̄ vide ibi
dē in glo. ne esse ⁊ super ea. Et sequitur forma exce-
ptionis contra personas testium.

Formas exceptionis contra personas

Erima vero exceptionis contra psonas testium
sic potest poni. Excipiendo contra testes p ta-
lem pductos corā vobis honorabili vero dño iudi-
ce in causa que inter talem actorem ex vna ⁊ talem
reū parte ex altera sup re tali vel debito vertitur p
curatorio nomine pcurator p̄dicti rei dicit q̄ testes
huiusmodi ad testimoniū contra ipsuz reū nō sunt
admittendi. sed ad testificādi officio seu actu exclu-
dēdi ⁊ repellēdi. Vel d̄t q̄ testes tales. A. B. C. iux-
ta ordinē ⁊ numerū testiuū non sunt admittendi nec
cōputādi nec eis seu eoz dictis dari debet fides vel
exhiberi. nec dicta eoz in aliquo sūt sequēda: s; tā-
q̄ morbosa et infecta reprobanda et relinquēda ex
eo q̄ talis testis fuit t̄pe depositionis adulter. et de
hoc confessus vel condēnatus. vel hoc potest pba-
ri: vt de testi. super eo. Item talis testis precio cor-
ruptus falsum testimoniū dixit in huiusmodi cau-
sa. Nam cum deposuit me tali die contraxisse aut.